

Nữ giới Phật giáo tại Hoa Kỳ

ISSN: 2734-9195 13:48 21/03/2025

Sự “nữ tính hóa” của Phật giáo có thể trở thành một trong những đặc điểm lâu dài của Phật giáo tại Hoa Kỳ, tạo ra một hình thức mới phù hợp với xã hội hiện đại nhưng vẫn duy trì được tinh thần cốt lõi của giáo lý đức Phật.

Phật giáo tại Hoa Kỳ đã mở ra những vai trò mới cho nữ giới, đặc biệt trong việc phục hồi dòng truyền thừa của các nữ tu trong truyền thống Phật giáo Nguyên thủy (Theravāda) và Kim Cương thừa (Vajrayāna).

(Ảnh: Internet)

Vai trò nữ giới trong Phật giáo Hoa Kỳ

Một trong những đặc điểm nổi bật của Phật giáo tại Hoa Kỳ là sự tham gia tích cực của nữ giới trong các cộng đồng Phật giáo. Họ không chỉ là những hành giả tu tập mà còn đảm nhiệm vai trò của những bậc thầy hướng dẫn giáo pháp. Trong khi nữ giới Phật giáo châu Á từ lâu đã có đóng góp quan trọng trong lịch sử Phật giáo, họ vẫn phải đối mặt với nhiều rào cản trong việc tiếp cận các vị trí lãnh đạo tinh thần và thể chế.

Từ những năm 1970, nhiều phụ nữ Mỹ đã trở thành đệ tử của các bậc thầy Phật giáo châu Á, tu học cả ở châu Á và Hoa Kỳ. Một số người đã nhận được sự truyền thừa giáo pháp, trở thành những nữ thầy đầu tiên trong các truyền thống Phật giáo vốn chỉ dành cho nam giới từ lâu đời.

Những nữ tu tiêu biểu trong Phật giáo Hoa Kỳ

Ni trưởng, Tiến sĩ Karuna Dharma(1940-2014): là nữ tu sĩ đầu tiên trong Tăng đoàn Phật giáo Hoa Kỳ. Bà từng là giáo viên trung học, sau đó xuất gia dưới sự hướng dẫn của Trưởng lão Hòa thượng Thích Thiên Ân (1925-1980), người đưa Phật giáo Việt Nam đến Hoa Kỳ vào thập niên 1960. Bà là người kế thừa sự nghiệp của Ngài tại Trung tâm Thiền học Quốc tế (International Buddhist Meditation Center) ở Los Angeles.

Ni trưởng Charlotte Joko Beck (1917-2011): là người sáng lập Trung tâm Thiền San Diego vào năm 1983 và là tác giả của nhiều tác phẩm nổi tiếng như Everyday Zen (1989) và Nothing Special (1993).

Nữ tu Jan Chozen Bays (1945): là một giáo thụ giảng dạy thiền, bác sĩ nhi khoa, và là chuyên gia về ăn uống trong chính niệm. Bà là bậc thầy dạy thiền ở bang Oregon, Hoa Kỳ. Cùng với Ni trưởng Charlotte Joko Beck, bà được truyền thừa giáo pháp từ Thiền sư Hakuyū Taizan Maezumi (1931-1995) thuộc Thiền phái Tào Động (Sōtō Zen).

Ni trưởng Maurine Stuart-roshi (1922-1990): là một trong những nữ thiền sư Lâm Tế (Rinzai) đầu tiên giảng dạy tại Hoa Kỳ. Bà từng là Chủ tịch và giám đốc tinh thần của Hiệp hội Phật giáo Cambridge, giáo thụ thường trú tại Trung tâm Thiền Cambridge.

Nữ tu Ruth Denison (1922-2015): là giáo thụ Phật học đầu tiên tại Hoa Kỳ tổ chức các khóa tu thiền dành riêng cho nữ giới. Bà thọ pháp từ Thiền sư Sayagyi U Ba Khin (1899-1971) và giảng dạy tại Dhamma Vaddhana, California.

Thiền sư cư sĩ Sharon Salzberg: là một thiền sư cư sĩ nổi tiếng, tác giả nhiều sách về thiền quán (vipassanā), trong đó có những tác phẩm lọt vào danh sách New York Times Best Sellers. Bà là đồng sáng lập Trung tâm Thiền Quán Insight Meditation Society tại Barre, Massachusetts, cùng với Jack Kornfield và Joseph Goldstein.

Ni sư Pema Chödrön: là một trong những bậc thầy Phật giáo Tây Tạng xuất sắc nhất tại Hoa Kỳ, tác giả của hơn 20 đầu sách bán chạy, trong đó có Khi mọi thứ sụp đổ. Bà là Viện trưởng Tu viện Gampo tại Nova Scotia, Canada, và từng được

Đức Dalai Lama tiếp kiến cũng như Tổng thống Barack Obama mời đến Nhà Trắng tham vấn.

Sự kết nối của nữ giới Phật giáo toàn cầu

Trong hơn 25 năm qua, nữ giới Phật giáo tại châu Á, Bắc Mỹ và châu Âu đã liên kết và hỗ trợ nhau trong việc thúc đẩy bình đẳng giới trong Phật giáo. Một trong những vấn đề trọng tâm là phục hồi truyền thống thọ giới cho nữ tu sĩ, đặc biệt trong các truyền thống Nguyên thủy và Tây Tạng, nơi mà giáo đoàn Tỳ kheo Ni đã bị gián đoạn qua nhiều thế kỷ.

Vào những năm 1980, phong trào nữ giới Phật giáo trên toàn thế giới đã hình thành, với tổ chức Hiệp hội Phụ nữ Phật giáo Quốc tế đóng vai trò quan trọng. Bản tin Hoạt động Phụ nữ Phật giáo Quốc tế (NIBWA) do Tiến sĩ Chatsumarn Kabilsingh - một học giả Phật giáo Thái Lan - khởi xướng, đã giúp kết nối phụ nữ Phật giáo từ phương Đông và phương Tây. Bà cũng là người sáng lập tạp chí Yasodhara, đóng góp tích cực vào việc phục hồi truyền thống Tỳ kheo Ni tại Thái Lan.

Năm 2007, Đại hội Quốc tế về Vai trò của Nữ giới Phật giáo trong Tăng đoàn diễn ra tại Hamburg, với mục tiêu chính là thúc đẩy việc truyền giới xuất gia cho nữ giới. Dù gặp nhiều tranh cãi và chưa được tất cả cộng đồng Phật giáo toàn cầu công nhận, phong trào này đã đánh dấu một bước tiến quan trọng trong việc tái thiết lập vai trò của nữ tu sĩ trong Phật giáo.

Tác động của nữ giới đối với Phật giáo Hoa Kỳ

Nữ giới Phật giáo tại Hoa Kỳ không chỉ đóng vai trò giảng dạy và hướng dẫn tu tập mà còn góp phần tạo ra những hình thức tổ chức mới như:

- + *Các khóa tu dành riêng cho phụ nữ*
- + *Các hội nghị toàn quốc về phụ nữ và Phật giáo*
- + *Các tạp chí như Kahawai: A Journal of Women and Zen*

Những tác phẩm như The Wisdom of No Escape (Pema Chödrön), Everyday Zen (Joko Beck) và Lovingkindness: The Revolutionary Art of Happiness (Sharon Salzberg) đã mang lại cách tiếp cận mới, giản dị và gần gũi hơn đối với giáo lý Phật giáo.

Sự “nữ tính hóa” của Phật giáo có thể trở thành một trong những đặc điểm lâu dài của Phật giáo tại Hoa Kỳ, tạo ra một hình thức mới phù hợp với xã hội hiện

đại nhưng vẫn duy trì được tinh thần cốt lõi của giáo lý đức Phật.

Việt dịch: **Thích Vân Phong**/Nguồn: <https://pluralism.org>